

ordentlig grundig, det fremgaar alene deraf, at Lovforslagets anden Behandling fylder 90 Spalter i Rigsdagstidende fra 1869—70. Under Forhandlingerne i 1869—70 nævnte man bl. a. den Betydning, det vilde have at ombytte det den Gang meget almindelige Aftægtsforhold med Forsikrings- eller Livrenteforhold. Maalet, som i det hele tilsigtedes, var at grundfæste Anstalterne, gøre dem saa billige og let tilgængelige og saa sikre som muligt. Da Lovforslaget i 1869 naar til Folketinget, er det ejendommeligt at lægge Mærke til, hvorledes Mænd som Gert Winther, Fenger med flere tænkte sig, at Udvidelsen af Forsikringssystemet skal kunne modvirke den Udvidelse af Fattigvæsenet, som man paa den Tid var inde i. Saaledes som Forholdet nu er, udtalte f. Eks. Fenger i Folketinget, betragter en stor Del af Befolkningen det som en selvfølgelig Sag, at den under visse Omstændigheder maa ty til Hjælp hos Kommunen. Det, mener han, skal kunne modvirkes gennem det stillede Lovforslag, og hans Udtalelser giver som flere af de følgende et helt socialt Billede af, hvorledes man paa de Tider betragtede disse Forhold. F. Eks. udtalte Fenger, at der her var givet Lejlighed til, at Mænd, som tjener 3—4 Mark om Dagen, kan, ved blot at lægge et Par Skillinger til Side, skaffe sig en meget anstændig Alderdomsforsørgelse. Det er jo andre Udgangspunkter end dem, vi arbejder ud fra nu. Thomas Nielsen udtalte i Folketinget uforbeholdt sin Tilslutning til Lovforslaget, som det var kommet fra Lands-tinget, og vilde hellere tage det uforandret end se det udsat en Samling til. Man sporer altsaa stærk Interesse for Spørgsmaalet om en Statsanstalt for Livsforsikring.

Jeg maa maaske have Lov til at nævne endnu en Udtalelse, fordi den forekommer mig at være karakteristisk og ejendommelig for den Mand, som fremsatte den; det daværende Medlem af Folketinget Redaktør Bille siger om hele Livsforsikrings-spørgsmaalet og det foreliggende Lovforslag: „Dette Lovforslag er endnu kun en Johannes den Døber, der gaar forud for den Livsforsikringens Messias, som skal forløse os fra al Fattigdom og Elende“. Det er jo ikke noget, man kan sige er i den Grad gaaet i Opfyldelse, som maaske Spaamanden har tænkt sig det, men der er ingen Tvivl om, at en velordnet Livsforsikringsvirksomhed har bidraget til, at mange Mennesker gennem Ofre ikke mindst i de unge Aar har betrygget sig saa godt, som det er muligt.

Den senere Udvikling, der har fundet Sted, vil jeg kun ganske kort skitsere. Jeg skal nævne de Lovforslag, som fremkom i 1893 angaaende Ændringer i Loven af 1870 samt om Udbetaling af Bonus for Femaaret 1886—90, og endvidere Loven af 29. Marts 1904, ved hvilken det vedtages at inddrage Beløb af Statsanstaltens oparbejdede Reservefond. En saadan Inddragningsret var hjemlet i Loven af 18. Juni 1870, og Inddragningen omfattede 11 Mill. Kr. Samtidig blev der dog fastlagt Regler for den 5-aarige Bonusudbetaling, og den forringedes ikke ved Inddragningen. Anstalten bevarede ved den da skete Forandring en Reservefond paa ca. 10 Mill. Kr. Der var heller ikke paa det Tidspunkt større Betænklichkeiten ved Sagen; blandt de Medlemmer, som den Gang ytrede sig, var for øvrigt det nuværende 2det Medlem for 1ste Kreds af dette høje Ting (Ellinger), der blandt andet henviste til, at naar Staten saadan kan finde 11 Mill. Kr., havde den Midler til uden alt for store Vanskeligheder at frembringe visse Goder for Befolkningen.

Endelig gennemførtes ved Loven af 30. Marts 1920 forskellige Ændringer, der alle maa betegnes som Lempelser i Forholdet til de forsikrede, saaledes Nedsættelse af Straffepræmier, Genoprettelse af Forsikringer, der var traadt ud af Kraft, visse Ændringer i Bonusreglerne o. s. v.

Hvad det foreliggende Lovforslag angaar, kan jeg give den højtærede Minister Ret i hans Udtalelser ved Fremsettelsen om, at det er umuligt saavel for Rigsdagen som for Ministeren videnskabeligt og matematisk at undersøge Præmieberegningerne og andre forsikringstekniske Enkeltheder. Derimod kan der, synes det mig, altid for Rigsdagen være nogen Betænklighed ved at slippe for meget over til Administrationen. Det vil ogsaa fremgaa af mine tidligere Udtalelser, at der allerede langt tilbage i Tiden har ytret sig Betænklichkeiten i saa Henseende. Imidlertid er det ogsaa mit Lægmandsindtryk, at Statsanstaltens Ledelse arbejder under det tredobbelte Hensyn at tjene sine Interessenter, Staten og sig selv, og at den arbejder dygtigt i alle Henseender. Naar jeg alligevel ved Forhandlingens Slutning vil tillade mig at foreslaa Sagen henvist til et Udvalg, er det blandt andet for at faa prøvet de enkelte Paragraffers Forhold til Bestemmelserne i de ældre Love, som ophæves. I øvrigt kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.